

Arbeidstilsynet

MOTTATT

27 JUN 2016

VÅR DATO
23.06.2016

DERES DATO
18.03.2016

VÅR SAKSBEHANDLER
Tonje Kummeneje Vangen tlf 402 41 205

VÅR REFERANSE
2016/16153 441915/2016

DERES REFERANSE
15/689

1

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

SVAR PÅ HØRING AV RAPPORT OM GLOBALISERING OG ØKET KONKURRANSE I SIVIL LUFTFART

Direktoratet for arbeidstilsynet viser til høring fra Samferdselsdepartementet vedrørende rapport om globalisering og øket konkurranse i sivil luftfart. Arbeidstilsynet oversender med dette vårt forslag til høringssvar til Arbeids- og sosialiseringsdepartementet. Høringsfristen til Samferdselsdepartementet var opprinnelig 15.06.16. Etter direkte avtale med seniorrådgiver Tomm Alexander Øvre i Samferdselsdepartementet er det blitt innvilget svarfrist innen **utgangen av onsdag 22.06.16.**

Hensikten med høringen er å danne et grunnlag for Samferdselsdepartementets videre arbeid med å tilrettelegge for utvikling av sivil luftfart. Det er i høringsnotatet lagt særlig vekt på de ulike problemstillinger som globalisering og øket konkurranse reiser både for flymarkedets utvikling og de ansattes arbeids- og lønnsvilkår. Rapporten har munnet ut i 10 anbefalinger som høringspartene bes om å kommentere. Arbeidstilsynet har i det følgende valgt å kommentere de anbefalingene som anses relevant for vårt myndighetsområde.

Anbefaling nr. 4: Samarbeid med andre etater og partene i arbeidslivet

En av anbefalingene i høringsnotatet går ut på at regjeringen ønsker å styrke samarbeidet mellom Luftfartstilsynet, Arbeidstilsynet, skattemyndigheter, Arbeids- og velferdsetaten og politiet for å fremme en adekvat håndheving av regelverket for skatt, trygd og arbeidsmiljø. Regjeringen vil styrke en ytterligere utvikling av slikt samarbeid internasjonalt med vekt på baseproblematikk for flygende personell.

Samarbeid er viktig og riktig. Men siden Arbeidstilsynet ikke har tilsynsmyndighet med flyvende personell, er vi usikre på i hvilken grad Arbeidstilsynet vil tilføre gevinster i dette samarbeidet. Arbeidstilsynet har allerede et godt samarbeid med Luftfartstilsynet.

Arbeidstilsynet vil i det følgende gjøre rede for det formaliserte samarbeidet som allerede eksisterer med de aktuelle etatene.

1. Samarbeid med Luftfartstilsynet

Arbeidstilsynet har siden 2010 hatt en samarbeidsavtale med Luftfartstilsynet. Det er flere grenseflater og overlappende veiledningsansvar mellom etatene. Samarbeidsavtalen har til hensikt å styrke samarbeidet ved å:

- bidra til enhetlig forvaltningspraksis innen arbeidsmiljøloven og forskrifter gitt i medhold av arbeidsmiljøloven
- bidra til at behandling av saker holder høy kvalitet og er mest mulig effektiv

POSTADRESSE
Postboks 4720 Sluppen
7468 Trondheim
Norge

E-POST
post@arbeidstilsynet.no
INTERNETT
www.arbeidstilsynet.no

TELEFON
73 19 97 00

ORGANISASJONSNR
974761211

- sikre at felles problemstillinger drøftes og løses
- utveksle generell informasjon om aktuelle saker og utviklingstrender

Luftfartstilsynet fikk i 2010 overført fra Arbeidstilsynet myndighet til å føre tilsyn med arbeidsmiljøet for flygende personell i sivil luftfart. For bakkemannskap, flygeledere og annet ikke-flygende personell, er det Arbeidstilsynet som fører tilsyn med gjennomføringen av regelverket etter reglene i arbeidsmiljøloven § 18-1.

Arbeidstilsynet har hatt et tett samarbeid med Luftfartstilsynet gjennom hele prosessen i arbeidet med høring om forslag til forskrift om unntak og særregler for sivil luftfart. Forskriften er nå ferdigstilt, og Arbeidstilsynet og ASD er omforente om forskriftens utforming og innhold. Pr. dags dato er forskriftsutkastet for ordens skyld forelagt relevante arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner for eventuelle merknader. Forskriften antas å fastsettes så snart som mulig.

Anbefaling nr. 5: Samarbeid med andre land ved gjennomføring av tilsyn med HMS

En annen anbefaling i rapporten er samarbeid på tvers av landegrenser.

Samferdselsdepartementet vil se nærmere på mulighetene for samarbeid mellom Norge og Danmark og eventuelle andre land når det gjelder gjennomføring av tilsyn med HMS for flygende personell. Bakgrunnen for dette er at Luftfartstilsynet gjennom dialog med Trafikstyrelsen i Danmark har fått opplyst at danske myndigheter ikke fører HMS-tilsyn med Norwegians baser i Danmark, visstnok med den begrunnelse at besetningen ikke arbeider om bord på danskregistrert luftfartøy. Flygende personell tilknyttet baser i Danmark vil ikke være omfattet av norsk arbeidsmiljølovgivning, og dermed heller ikke være gjenstand for norsk HMS-tilsyn. Samtidig omfattes de heller ikke av dansk HMS-tilsyn. Samferdselsdepartementet mener dette er lite heldig.

Luftfartstilsynets myndighet innen arbeidsmiljø, gjelder flygende personell/besetningsmedlemmer. Arbeidstilsynet har tilsynsmyndighet med bakkepersonell. Så langt vi oppfatter, dreier problemstillingen seg primært om det flyvende personellet, slik at Arbeidstilsynet har vanskelig for å se vårt bidrag i denne sammenheng, utover samarbeidet vi allerede har med Luftfartstilsynet.

Anbefaling nr. 10: Presiseringer i utlendingsforskriften

Arbeids- og sosialdepartementet har i et eget høringsbrev foreslått presiseringer i utlendingsforskriften, som tydeliggjør at Norge overholder sine internasjonale forpliktelser som gir flypersonell rett til forenklet grensepassering.

Bakgrunnen for høringen er at utlendingsforskriften § 1-1 i dag ikke omfatter utenlandsk flypersonell som arbeider på norske fly, men kun utenlandsk flypersonell som arbeider på utenlandske fly. Dette innebærer at utenlandsk personell på utenlandske fly har rett til å arbeide i riket i perioder av inntil tre måneders varighet, mens utenlandsk personell på norske fly derimot må søke om oppholdstillatelse i forbindelse med arbeid for å kunne oppholde seg i Norge.

Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet har foretatt en grundig vurdering av hvorvidt dette strider mot Norges internasjonale forpliktelser, jf. Schengens grenseforordning som gjør Norge forpliktet til å gi utenlandsk flypersonell rett til forenklet innreise for såkalt "stop over"/mellomlanding. Arbeidstilsynet stiller seg bak lovavdelingens konklusjon om at det eksisterer motstrid mellom reglene om grensepassering i grenseforordningen i

Schengenregelverket og utlendingsforskriftens krav til hvem som trenger oppholdstillatelse for å arbeide på norske fly i internasjonal trafikk.

Vi ber om at vårt referansenummer 2016/16153 oppgis ved svar.

Med hilsen
Direktoratet for arbeidstilsynet

Gry Singsaas
avdelingsdirektør, Lov og regelverk
(sign.)

Tonje Kummeneje Vangen
rådgiver, Lov og regelverk
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.